

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemaš ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Kateri pomočki se naj upotrebljujejo, da se rabljenje slovenskega jezika pri porotnih obravnavanjih na Kranjskem in v slovenskih delih na Štajerskem, Koroškem in v Primorji doseže?

To vprašanje se je v „Slovenskem Narodu“ že večkrat razpravljalo.

Mislim tedaj, da bralcem tega lista ne bode neprijetno tudi moje menenje o tem poslušati.

Jaz si nikakor ne domišljam, da bodem na postavljeno vprašanje v naslednjem popolnem zadostilno odgovoril, nego hočem samo poskusiti nekoliko kazajev podati, po katerem načinu bi se po moji misli mogel doseči od obeh slovenskih strank želeni namen, rabljenje slovenskega jezika pri porotnih sodbah dognati.

Povod za to mi daje javna razprava, katera se je pred malo dnevi pri tukajšnji c. kr. višji sodnji kot kasacijskem dvoru vršila o ničevostni pritožbi, ki jo je vložila obtoženka A. proti razsodbi porotnega sodišča iz enega gori imenovanih deželnih delov, in pri kateri sem jaz kot zagovornik obtoženkin fungiral.

Stvar je bila ta.

Tukajšna c. kr. najvišja sodnja je dala odboru nižje-avstrijske advokatske komore ukaz, naj odloči za obtoženko A. v smislu §. 347 k. post. slovenskega jezika zmožnega zagovornika. Vsled tega sem bil jaz za zagovornika imenovan. Precej sem razgledal akte in našel, da so večidel in posebno najvažnejši izmed njih, katere sem v spodaj omenjeni vlogi z imenom navel, v slovenskem jeziku pisani.

Ko mi je bilo na vprašanje, stavljeno na kompetentnem mestu, povedano, da sodišče ne bode od teh aktov nobenih avtentičnih nemških prestav pri javni obravnavi pred soboj imele, dalo mi je to povod, z vlogo na c. kr. najvišjo sodnijo kot kasacijski dvor odbiti sodelovanje pri omenjeni javni razpravi vseh onih udov tega sodišča, ki slovenskega jezika niso popolnem zmožni.

Priobčujem v naslednjem prepis te vloge, a izpuščam imena obtoženke, porotnega sodišča in prič.

Vloga se glasi:

Kazenska stvar.

„Visoka c. kr. najvišja sodnja kot kasacijski dvor! Vsled s. naredbe od 12. junija 1874, št. 6182, sem z dekretom odbora s. a. advokatske komore od 14. jun. 1874, št. 1809, kateri mi je pa še le (§. 346 in 286 k. p.) dne 16. junija 1874 dostavljen bil, kot neplačan zastopnik za . . . A., ki . . . je zoper to razsodbo pritožbo ničevosti vložila — s pristavkom, da je javna razprava dne . . .

odložena — in iz tega uzroka imenovan, ker sem slovenskega jezika zmožen.

„Glede na to, da sodniki morajo tudi onega jezika zmožni biti, kateri se terja od zagovornika, dalje glede na to, da ima ta visoka sodnja na podlogi aktov, ki jih je prva instanca izdelala, o pritožbi ničevosti razsoditi, a da so važnejši teh aktov kakor tudi obširni pri zaslišanji obtoženke A . . . narejeni protokoli, potem protokoli o izpovedbah prič . . . dalje občinsko-uradno spričalo o glasu moje obtoženke, slovenski pisani, ter da je celo v protokolu o glavni razpravi pred porotno sodnijo, ki je, kar je čudno, pisan v nemškem jeziku, več slovenskih stavkov — dalje glede na to, da o vseh teh slovenskih aktih nij nobene avtentične nemške prestave predložene, katera se v smislu postave niti z objasnjenjem, katero bi kak slovenskega jezika zmožen ud kasacijskega dvora pri javni razpravi govoril, ne nadomestuje in nadomestovana biti ne more — in končnem glede na to, da sem jaz v svoji lastnosti kot advokat s prisego zavezan, pravice svoje klijentinje na vse strani varovati: — čutim se primoranega sodelovanja vseh onih udov tega sodišča, kateri so in — zato ker so — slovenskega jezika ne popolnem zmožni, pri javni razpravi o pritožbi ničevosti A. s tem odbiti (abzulehnen), in stavim prošnjo: Visoka c. kr. najvišja sodnja kot kasacijski dvor naj blagovoli predstoječe odbitje imenovanih sodnijskih oseb na znanje vzeti in o tem narediti kar je postavi primerno.

Dr. Ferd. Pogačnik.“

Da sem predstoječo vlogo in sicer v nemškem jeziku izročil, navela me je sledeča argumentacija.

Bilo bi smislu primerno, ko bi se razprave pred kasacijskim dvorom v tistem jeziku vršile, v katerem se je kazenska obravnava pred I. instanco godila in katerega so zmožni obtoženec in prič.

A tako zahtevanje bi se, kakor se je to že faktično nekemu češkemu advokatu prigodilo prav lahko odvrnilo s samim dokazom jasne besede štátuta za najvišjo sodnijo, v katerem je nemški jezik za uradni jezik izrečen, če prav je moje juristično prepričanje, da je ta postavna določba uže zdavnaj odpravljena po poznejših postavah, katere so se, odkar je ona določba bila proglašena, glede tega dajale.

Vsled tega nijsem zahteval, da se naj obravnava vrši v slovenskem jeziku in sem tudi predstoječo vlogo oddal v nemškem in ne v slovenskem jeziku.

Pri tem me je vodilo mnenje, da sodnik, kateri nij zmožen jezika, v katerem so spisani akti, ki so podloga sodbi najvišje sodnije, ne more veljati kakor nepristransk;

kajti on si je svest, da se mu razumljenje teh aktov ne posreduje po postavno predpisanem načinu (§. 100 k. p.) ampak po drugem votantu, kateri pak lahko krivo razume kake besede, na katere pravem pomenu je čestokrat ležeče.

To svojo argumentacijo sem objavil nekaterim nemškim kolegom, ki so jo tudi odobrili.

Precej drugi dan po oddaji predstoječe vloge dobim sledeči odlok:

„Nr. 6533.

Se. Excellenz der I. Herr Präsident. Ritt. v. Schmerling, welchem diese Eingabe im Sinne des §. 74 St. P. O. vorgelegt wurde, hat dem Einschreiten ob Mangels der Bedingungen des §. 72 St. P. O. keine Folge zu geben befunden.

Wovon der bestellte Vertheidiger Dr. Ferd. Pogazhnik an einer Rubrik seiner Einlage Z. 6533 verständigt wird.

Der k. k. oberste Gerichts- als Cassationshof.

Wien am 20. Juni 1874.

Weber m. p.“

Proti odlokom najvišje sodnije nij dovoljeno nobeno pravno sredstvo, ker nij mogoče.

Glede na ta odlok pa je moje pravno mnenje, da njihova ekselencija vitez Schmerling, ako v resnici nij zmožen slovenskega jezika, tudi nij bil kompetenten mojo vlogo rešiti in ovreči, ker se je ravno on v njej perhoresciral, kajti kot predsednik je tudi člen najvišje sodnije.

Da pa ne vznemirim bojazljivih duš, precej povem, da to moje pravno mnenje nikakor nema imeti konsekvencije, da bi se brezpravnost uvela, temuč jaz mislim, da bi se po rabi pravne analogije lahko bil našel sodnik, kateri bi bil kompetenten za rešitev moje gori omenjene prošnje.

Ko bi se moja prošnja bila ugodno rešila, česar pa nijsem pričakoval, bi to v prvi vrsti slovenskim sodnijskim uradnikom odprlo veliko kariero, ker sta zdaj samo dva slovenščine zmožna dvorna svetovalca pri najvišji sodnji nastavljeni, a pri kasacijski razpravi mora biti sedem sodnikov zaven generalnega prokuratorja ali njegovega namestnika navzočnih.

Vendar ne menim, da bi bila moja stvar izgubljena, držeč se pregovora: gutta cavat lapidem saepe cadendo. Da pa se kaj doseže, obračam se do svojih gosp. kolegov, da me dejansko podpirajo.

Imam tu omenjeni konkretni slučaj pred očmi. Zagovornik, kateri je zastopal obdolženo A. v prvi instanci, navedel je dva razloga ničevosti obsodbe, od katerih je eden bil po izreku porotnikov odstranjen, drugi pa po interpretaciji postave, katera je

sploh kot prava priznana, a od zagovornika oporekovana bila. Teško je bilo, tako uže izgubljeno stvar braniti. Ker sem pa iz aktov razvidel, da je res bilo več razlogov ničevosti, kateri pa se niso naveli v pritožbi, izkušal sem te razloge pred kasacijskim dvorom razvijati.

Dal sem dotične v slovenskem jeziku pisane zapisnike od dvornega svetovalca slovenščine zmožnega prebrati in predstaviti. Ko pa se je moj namen opazil, naznanilo se mi je od kasacijskega dvora, da se imam omejiti na razloge ničevosti, kateri so v pritožbi navedeni. Pri tem sicer v besedah postavbe popolno opravičenem sklepu je ostalo kljubu mojemu ugovarjanju, da sicer kasacijski dvor nikakor ne ali samo slučajno utegne priti v položaj, da v smislu §. 362 k. p. skuša na novo pričeti kazensko postopanje.

Nasledek tega je bil, da je ničevostna pritožba zagovornika, kateri je fungiral v 1. instanci, bila ovržena, on sam pa za svojo osebo obsojen na 30 gold. kazni. Meni se nij nobena kazen zaradi nagajivosti naložila, da si sem brez uspeha celo najvišjo sodnijo odbijal.

Ko bi bil pa zagovornik v I. instanci razne formalne pogreške razprave kot ničevostne razloge v smislu §. 344, Z. 1. in 4. k. p. naglašal, bila bi po mojem mnenju kazenska razsodba kasirana.

Ti ničevostni razlogi so pa leželi v odripanji slovenskega jezika pri porotnem obravnavanju; bil je namreč protokol samo v nemškem jeziku vojen, ne da bi bilo v njem opomnjeno, da je obtoženki in pričam, ki so — kakor je iz aktov razvidno — le slovenskega jezika zmožni, smisel nemških besedij razložen bil (§. 271. k. p.). Porotnikom, o katerih sem po kratkem potu izvedel, da je več izmed njih menj zmožnih nemškega jezika, bila so samo v tem jeziku krivdna vprašanja na odgovor predložena — tako da se ne morejo smatrati kot pri vsej, razsodu porotnikov predhodeči in v nemškem jeziku vojeni razpravi navzočni (§. 344 Z. 1. k. p.) in so bila obtoženki imena k porotni sodnji poklicanih udov sodišča in zapisnik porotnikov samo s pomočjo v nemškem jeziku sestavljenega protokola povedana (§. 303) itd.

Ali iz vseh teh ničevostnih razlogov nij zagovornik v I. instanci prav nobenega navel in meni kot zagovorniku pri najvišji sodnji kot kasacijskem dvoru je bilo opiranje na te razloge v smislu obstoječih postav zabranjeno.

Jaz mislim, da bi zagovornik v prvi instanci, tudi če se za uvednje slovenskega jezika v urade in sodnije ne navdušuje, moral upotrebljevanje tega jezika in sicer iz tega razloga zahtevati, da se njegovemu klientu, čegar pravo zagovarjati je on s prilego zavezan, nobena krivica ne godi.

Vsak zagovornik, naj spada k slovenski ali k nemški stranki, mora poudarjati uže iz svojega interesa tudi ničevostne razloge, ki izvirajo iz zametavanja slovenskega jezika pri kazenskih obravnavanjih; kajti slovenski kmet zahteva v prirojenem lojalitetnem čutu vedno, da cesar resp. najvišja sodnijska oblast o pravici in krivici odločuje.

Advokat bode torej v največ slučajih odlok najvišje instance provocirati moral.

Ako pri tem ne navede vseh ničevostnih

razlogov, kateri so posebno in formalni iskati, podaje se jako v nevarnost, na svojem premoženji oškodovan biti, ker najvišja sodnja kot kasacijski dvor obširno upotrebljuje pravico, katero jej daje §. 288 k. p., namreč kazni zaradi nagajivosti zastopnikom nalagati.

Na zastopnikih pri sodiščih prve instance je torej najprej, da skrbje za to, da se slovenski jezik pri kazenskih razpravah rabi.

V drugi vrsti so pa tudi narodni porotniki za to poklicani.

Poslednjim moram kot posnemanja vreden izgled postaviti postopanje porotnika gospoda grofa Barbo, s čegar političnimi nazori se sicer ne ujemam povsem, nasproti gospodu višje sodnje svetovalcu Heinricherju, kateri je, dasi kaže veliko ljubezen za nemško protokolovanje, vsled ugovora imenovanega porotnika vendar prisiljen bil, v slovenskem jeziku zapriseči ga.

Ako sta ta dva faktorja za uvednje slovenskega jezika kot sodnijskega jezika pri porotnih sodbah svoje storila, bode tudi zagovornik v najvišji instanci svoj delež za dosega tega namena storiti mogel.

Jaz bi želel, da se z objavljenjem teh opomb naše skupno prizadevanje, uvednje slovenskega jezika pri sodnijskih oblastnih in v slovenskih deželah in s tem pravo sodništvo pospeši.

Potem bode tudi tu geslo našega vladarja v veljavo prišlo ki se glasi:

Viribus unitis!

Na Dunaji 27. junija 1874.

Dr. Ferd. Pogačnik,
dvorni in sodnijski advokat.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Iz Prage 3. julija. (Nam došlo za včerajšnji list uže prekasno Ur.) Izmed dozdaj znanih 30 volitev, je voljenih šest Mladočehov (Trojan, Nittinger, Pražak, Husak, Greger, Mayersbach) 20 Staročehov in dva nedoločna.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 4. julija.

Cesarsko pismo, s katerim se **deželni zbori** imajo sklicati, bode se kmalu razglasilo. Deželni zbori se snidejo 15. septembra, le nekateri južni deželni zbori uže sredi avgusta, državni zbor pa sredi oktobra. Tako bi mu saj bilo mogoče, državni proračun za prihodnjo leto o pravem času rešiti, kar uže več let nij bilo.

O volitvah na **Češkem** še ne vemo več, nego nam pové uže včeraj po končanem uredovanji dobljen telegram, ki ga zgoraj priobčujemo. „Laib. Ztg.“ denes opoldne še poroča, da je v Kolinu volitev med Mladočehom (dr. Sladkovskim) in Staročehom (protestantovskim pastorjem Rumlo) neodločena ostala; v Vrhlabi pak bo ožja volitev med Mladočehom dr. Čížkom in grofom Harabom, ker so tudi ustavoverci nekaj glasov ujeli. Volilno udeleževanje je bilo jako živahno.

V Krakovi na **Gališkem** je za župana izvoljen dr. Zyblikievič proti dr. Weiglu. Zyblikievič je v državnem zboru podpiral Ziemialkovskega, a se bode odpovedal drž. poslanstvu.

Na **Dalmatinskem** so razpisane volitve v deželni zbor za one okraje, kjer so se Lahoni lani odpovedali poslanstvu; tudi na **južnem Tirolskem** se imajo

vršiti volitve za deželni zbor in na mesto Prata za državni zbor.

Cesar se je odpeljal v tabor pri Brucku. Govorilo se je močno, da gre cesar po leti tudi na Češko k vojaškim vajam. Zdaj pa oficijozni listi vedo povedati, da se to ne bode zgodilo. Pač pa se ima 14. t. m. z nemškim cesarjem sniti v Solnogradu. Cesarica gre na angleški otok Wight, da rabi morske toplice; sredi oktobra pa se cesar in cesarica za nekaj časa v Budo preselita, kjer mislita dva meseca ostati.

V **ogerski** poslanski zbornici interpeljuje Helfy ministerskega predsednika, ali je s tem zastopljen, da se brez postavne naredbe končno ureduje aktivno in pasivno državno volilno pravo vojaških oseb. — Tarnoczy nasvetuje, da se volilne skupine naj napravijo z ozirom na razumništvo in premoženje. Pissut govori za predlog. Mihajl Polit, srbski narodni poslanec želi občno volilno pravico. Schwarz govori v imenu posredovalne stranke za vladni predlog s pridržkom, da se takoj napravi inkolatna postava.

Vnanje države.

Srbski knez Milan pride 12. t. m. na Dunaj, kjer se bode sešel z našim cesarjem; potem gre v pirenejske toplice na Francoskem. Nazaj grede misli potovati preko Berolina, da tudi z nemškim cesarjem skupaj pride. Zastopnik srbske vlade se na Dunaji mudi, da bi z grofom Andrassyjem prenaredil stare kapitulacije mej Avstrijo in Srbijo. Na sanitetnem zboru na Dunaji ste Srbija in Rumunija, kakor druge samostalne vlade po svojih delegatih zastopani.

Ruski vladni listi razglajajo carski ukaz, kako se imajo primarne (nižje) šole preustrojiti.

Španska republikanska armada po nesrečni bitki pri Estelli zbira svoje moči. General Zavala je komando severne armade prevzel, Moriones pa komando divizije Rossel. General Echague zahteva več vojakov. Karliski drže svoje pozicije pri Estelli, tedaj njihova zmaga nij bila tako velikanska, kakor raznašajo po svetu v lažnjivih telegramih. Ako bi res bili republikance v neredni beg spravili, bi se gotovo bili za njim spustili ter zmago nadaljevali.

O bitki pri Estelli so prišla sledeča poročila. V soboto 27. junija je maršal Koncha Karliste z vso močjo napadel. Karlisti so stali na strmih višinah, povsod s šancami obdanih, katerim je silno težavno bilo se bližati. Ob četrti uri popoldne se je desno krilo armade moralo nazaj pomikati, ker je divizija Campos od streljanja sovražnikov uže skoraj vsa uničena bila. Brigadi Echague in Blanco ste jej sicer hiteli na pomoč, a niste mogli naprej valed umorilnega streljanja za šancami skritih karlistov. V tem trenutku stopi maršal Koncha na čelo brigade in pade smrtno ranjen. Zdaj se je strah polastil armade, katera je šla nazaj do Tafalle in Larrage. Republikanci so rešili transporte z municijo in živežem, a večina ranjenih je bila ujeta od karlistov. Padlo je za vsem 4000 mož, mej temi 300 oficirjev. Koliko teh je ranjenih koliko mrtvih, še nij znano.

Pruska vlada še vedno ostro postopa proti škofom, kateri nečejo priznati ustavnih postav. Škof Martin iz Paderborna je dobil povelje od vojniškega sodstva, da mora v treh dneh nastopiti naloženo mu kazen zapora. Ermenlandski in mainciški škof sta ga prišla obiskat.

Turški ministri in poslanci prihajajo in odhajajo, da si je teško zapomniti vseh sprememb. Poslanec na Dunaji Kabul paša je imenovan za stambulskega prefekta, na njegovo mesto pride Rašid paša; tudi več governorjev spremeni svoja mesta.

Dopisi.

Iz Ljutomera 1. julija. [Izvirni dopis.] („Učiteljsko društvo za slovenski Štajer“). To novo društvo se

krepko razvija in marljivo deluje. Zna se, da se mora pred vsem na štajersko-slovenske razmere ozirati. — Po narodnih šolah slovenskega Štajerja je nemščina večidel učni predmet, vsaj v višjih razredih in oddelkih. Izdalo pa je štajersko deželno šolsko svetovalestvo „izgledne učne načrte“, po katerih se imajo šole v prihodnje ravnati. V teh načrtih je mej drugimi tudi določeno število ur po edinim predmetom na teden. Ne govori se pa v tem načrtu posebej o slovenščini in nemščini, rečeno je sploh „Sprachunterricht.“ Slovenski učitelji na onih šolah, kjer morajo tudi nekaj nemščine učiti, ne vedo si sedaj svetovati in odločevati v tej stvari. Zavoljo tega se je odbor „Učiteljskega društva za slovenski Štajer“ obrnil v tej zadevi na deželni šolski svet in prosil razjasnjenja, ob enem pa tudi za to, da naj bi deželni šolski svet kolikor mogoče opustil slovenske šole od nemščine, zlasti pa na enorazrednih šolah, kjer se v tem predmetu tako ničesar doseči ne more, nikdar doseglo nij in ne bo. Ta prošnja je prav opravičena; da bi se le deželni šolski svet na-njo oziral! O tem ima sicer tudi prihodnja deželna učiteljska konferenca še govoriti.

Imenitna naloga našega društva je ta, da skliče v letošnjih počitnicah občni zbor in sicer kam v središče slovenskega Štajerja. O tem so se že začela posvetovanja. Ker je ta stvar jako važna, zavoljo tega hoče odbor kolikor je le mogoče v smislu večine slovensko-štajerskega učiteljstva ravnati. Zaradi tega je razposlal te dni pisma na vsa okrajna učiteljska društva na slovenskem Štajerji ter je popraševal za menenje o zadevi prvega občnega zbora slovensko-štajerskih učiteljev. Zavoljo važnosti predmeta se odbor tudi nadja blagovoljnih nasvetov.

Domače stvari.

— (Vabilo.) Ljutomersko okrajno učiteljsko društvo bode imelo v četrtek 16. t. m. ob 10. uri dopoldne občni zbor v Središču (ormuški okraj). Na dnevnem redu je: 1. Narodna šola in kmetijstvo. 2. Petje v narodni šoli. 3. Razni predlogi in nasveti. — Po dokončanem zborovanju ima začasni odbor „Učiteljskega društva za slovenski Štajer“ svojo sejo. Določevalo se bode o „prvem občnem zboru tega društva in sploh slovensko-štajerskih učiteljev.“ Prav uljudno se vabijo k obilni ndeležitvi družabniki in odborniki obojih društev, pa tudi drugi učitelji in šolski prijatelji.

— (Več pisarjev), ki so štemplje z aktov kralji, opirali in prodajali, je ljubljanska policija zasačila in zaprla.

— (Podeljenje srebrnega križa s krono.) Včeraj dopoldne se je v prisilni delavnici vršila slavnost podeljenja srebrnega križa s krono, katerega je bil presvitli cesar podelil g. Kraševcu, nadpazniku v posilni delavnici. G. Kraševce je služil 15 let kot vojak, potem je dobil službo paznika in pozneje nadpaznika v prisilni delavnici, katero že 25 let vestno opravlja. K slavnosti je prišel kot vladni zastopnik deželni svetovalec g. vitez Höffern in vpričo zastopnika deželnega odbora g. dr. Coste ter hišne komisije, uradnikov in paznikov oddal srebrni križ g. Kraševcu, katerega zasluge je v primer-nem govoru navel.

— (Imenovanje.) Notarijat v Ljubljani je dobil dr. Teodor Rudež.

— (Vročina.) Te dni je nastopila silna vročina. Termometer kaže v senci opoldne 30 do 31° C., v solnci pa celo do 42° C. Žito vsled tega naglo zori in se je ječmen že začel žeti.

— (Pobožni „Daničar“ Luka Jaran) piše v svojem listu od petka na strani 213 ta-le stavek: „Časnikarji, ti gerdi ostrupovalci ljudstva, ti so vredni smrti.“ Ker „Danico“ bere poleg duhovnov najneizobraženejši in najsurovejši del naroda, kako lahko bi kak prismojenec Jaranov krščanski uk prav „ad verbum“ k srcu vzel si in iz religioznega fanatizma prišel tega ali onega nas časnikarjev „brevi manu“ ubit misleč, da je „ostrupovalec“ in „smrti vreden“, ker nij tako naiven kot g. Luka. Ubijalec bi bil potem brez dvombe pobožni gospod Jaran. Odkritosrčni ste pač, vi krščanski (?) komunardi, ki samo na to mislite, kako bi surovo maso na drugače misleče naščuvali. Torej svojim političnim protivnikom privoščite le smrt! Ali imate še kaj vesti? Pa pravite, da učite uk Kristove ljubezni! Ko bi ti ljudje do samovlade prišli, res bi svobodomiselnosti moč uničevali kakor sv. Peter Arbuez z inkvizicijo in vesali. — Mi vam nasproti po krščansko želimo veselo zdravje, malo več pameti in treznosti in kar vam še treba.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

(Po dovršenem uredovanju.)

Iz Ptuj 4. jul. Sloveči slovenski učejak, jezikoslovec O. Caf, duhovnik v pokoji, se je včeraj po nesrečnem napadu blaznosti ustrelil.

Razne vesti.

* (Sanitetna konferencija) se je na Dunaji 1. julija odprla. Posvetovati se ima, kako bi se zabranilo razširjanje kužnih bolezni in ali so v tem oziru potrebne in koristne kontumačne priprave na mejah. K temu shodu so vse evropske države poslale svoje zastopnike. V 1. seji je minister vnanjih zadev grof Andrassy pozdravil zbor v imenu cesarja ter v kratkih besedah navedel namen zborovanja. Na podlogi vednosti in skušenj se imajo določiti sredstva, s katerimi se zabrani razširjanje epidemičnih bolezni. Izmed vnanjimi držav zastopata Rusijo dr. Kastorsky in dr. Lenz, Srbijo dr. Milosavljevič, Rumunijo dr. Markovič, Italijo dr. Semola itd. Kongresu je predloženih 11 vprašanj, o katerih ima svoje mnenje izreči.

* (Otroci resnico govore.) Škof Rudigier v Lincu znani fanatkar, birmal je te dni v Kremsmünstru in pri tej priložnosti otroke v cerkvi izpraševal. Govoril jim je o hudem preganjanju kristjanov v rimskih časih, od rimskih cesarjev Nerona, Dioklecijana in drugih. Končno vpraša otroke, ali se tudi zdaj še prigodi preganjanje kristjanov. Na to vprašanje vsi otroci glasno odgovorijo: ne! Škof je bil osupnen, a kaj je hotel. Otroci se nikakor niso dali prepričati, da bi se kristjani preganjali.

* (Suša.) Iz južno-zapadnega Češkega se poroča, da je tam letos taka suša, kakoršne se najstarejši ljudje ne spominjajo. Šterne in studenci se posušijo, zimske setve naglo zore, poletne pa ne delajo klasja in hirajo tako, da jih v nekaterih krajih za krmo pokosijo. Krompir, repa, zelje in detelja so žalostne videti, detelja se je posušila, sadje pada nezrelo iz dreves, sploh kamor se pogleda, vidi se vse suho in golo.

* (Samoum or.) Žena ruskega poslanca v Berlinu Oubila je več let bolehal in se

nij mogla ozdraveti. V svoji obupnosti je šla v vodo in dasi so jo še živo iz vode potegnili, umrla je drugi dan.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

Nobena bolezen ne more izvrstnej Revalescière du Barry zoperstaviti se in odstrani taista brez leka in brez stroškov vse bolezni v želodeci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehru in na ledvicah, tuberkole, sušico, nadohu, kašelj, nepraviljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, mellico in bljevanje tudi ob času noščnosti, scalo silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenjih, ki so vsem lekom zopredstavljala se:

Spričevalo št. 57.942.

Gleinach, 14. julija 1873.

Vašej Revalescière imam razen Bogu v mojih strašnih boleznih v želodeci in čutnicah življenje zahvaliti.

Janez Godec, provizor fare Gleinach, pošta Pod goro pri Celovci.

Spričevalo št. 62.914.

Weskau, 14. septembra 1868.

Ker sem dolga leta za kronično bolezen zlate žile, na jetrah in zapor vsakovrstne zdravniške pomoči brez uspeha rabil, sem pribežal v svoji obupnosti k Vašej Revalescière. Ne morem se ljubemu Bogu in Vam dovolj zahvaliti za dragi dar narave, kateri je za-me velika dobrota bil.

Franc Steinman.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalescière pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravlila. V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Dunajska borza 4. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	25 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	75	25
1860 drž. posojilo	109	50
Akcije narodne banke	970	—
Kreditne akcije	224	50
London	111	70
Napol.	8	94
C. k. cekini	—	—
Srebro	105	25

Samo za

(157—5)

27 krajc.

vatel, kos ali par se pod najstrogejšo garancijo za najboljšo in pravo blago en gros et en detail oddaja:

Blago iz ovčje volne,

najfinejše in najmodernejše v vseh barvah, gladko, progasto ali škotko, in sicer: luster, barège, grenadin, gaziers, pers, mozambique, jacenats, kosmanoski rips, batist, brillante enobarven ali muštran (prava barva garantirana), creton (turšk za spalno suknjo), rumbursko, holandsko ali nepripravljeno sileško platno, cicasti ali čipkasti zastori, atlas-gradl, posteljna priprava, platneno-damastaste brisake in serviete, gradl za žimnice in sofe, chiffon 1/2 in 3/4 širok, nanking, židane zavratnice, nogovice, žakeljčki za noge, rokavice, platnene in batistaste rute in še veliko tisoč drugih predmetov edino in samo v kot solidni in rečno znani

prvi in največji

27 krajoarski

Dvorani za blago,

Dunaj, Kärntnerstrasse šte. 34,

(poslopje meščanskega špitala).

Pošiljatve po povzetnici urno in vestno. — Zapiski o muštrih in blagu gratis in franko.

Denašnjemu listu je priložena inse-
ratna priloga o Aug. Dimitz-ovi
„Zgodovini Kranjski“.

Loterijne srečke.

Na Dunaji 28. junija: 82. 89. 68. 20. 26.
V Gradcu 28. junija: 30. 85. 79. 40. 88.

Naturne mineralne vode

frišno natočene v vseh sortah

se dobivajo v

špecerijski, materijalni, barvni, vinski, deli-
katesni in semenski prodajalnici

Petra Lassnika.

(151—4)

Filijala štajerske eskomptne banke v Ljubljani.

Podpisani zavod prevzema

Denarje na obrest

pod sledečimi pogoji:

a) v giro-*contu* proti vložilnim in cheques-knjižicam,
kjer se more vsakateri znesek od 5 gld. višje vložiti ter se do zneska 3000 gld. more
vzdigniti, in sicer

s 5 % brez obznanila,

v vsakaterih zneskih;
s 5 1/2 % proti 15dnevnu obznanilu

s 6 % proti 90dnevnu obznanilu

v vsakaterih zneskih.

b) Proti kasnim pismom (Kassenscheine), glasečimi

se na ime ali na prinesitelja,

s 4 1/2 % brez obznanila,

s 5 1/2 % proti 30dnevnu obznanilu.

Uloge v giro-*contu* proti knjižicam in rabljenim kasnim pismom uživajo obresti od
1. julija 1873 dalje.

Filijala štajerske eskomptne banke eskomptira dalje premenjave tržišča (Platz-
wechsel) in *domicile* do 150 dnij tekočega časa na Gradec, Dunaj, Trst, Celovec in druga domača
tržišča, ako je tam banka ali bankna filijala, — ona preskrbuje komisijonsko nakupovanje in
prodajanje vseh vrst vrednostnih papirjev in efektov kakor je kurs proti najbolj ceni proviziji, —
prevzema v inkaso menjice in nakažnice za domača in tuja tržišča. (110—10)

Samostojno kreditno društvo tega zavoda daje kredite po statutnih določbah.*)

Filijala štajerske eskomptne banke v Ljubljani.

*) Izpisi iz statut kakor tudi proslini blanketi se na ustno ali pismeno zahtevanje dajo
zastonj v pisarni tega zavoda.

V c. kr. avstrijskih državah od visocega minister-
stva notranjega koncesijonirana

orlova linija.

Direktno poštno parobrodstvo

od **Hamburga do Newjorka**

brez da bi se mej potom v lukah mudili

z nemškimi poštami parobrodi I. razreda, vsak po 3600 ton in 3000
efektivne konjske moči.

Schiller 9. julija,

Lessing 23. julija, Herder 6. avgusta, Goethe 20. avgusta.

Pasazne cene:

1. kajita pr. r. t. 165, II. kajita pr. r. t. 100, zwischendeck pr. r. t. 45.

Natančneje povedo agenti društva kakor tudi

Direkcija v Hamburgu, St. Annen 4.

Pisma naj se adresirajo: „Adler-Linie in Hamburg“.

telegrami: „Transatlantic — Hamburg.“

(172—1)

Mlatilnica

za mlatenje pšenice, rži itd.

na Vranskem (Franz) na Štajerskem,

katera na en dan blizu 100 nasadov izmlati, in žito tako
osnaži, da je precej za shraniti, — bode v treh tednih priprav-
ljena stala.

Podpisani tedaj ujudno vabi, poslužiti se njegove mlatilnice
za mlatenje žita, in mu ob pravem času naznaniti, kedaj kdo mlatiti
želi, ker se bode vedno po zaznamovanem redu vrstilo.

Z odličnim spoštovanjem

France Šentak,

na Vranskem.

(173—1)

Izdatelj in za uredništvo odgovoren: Ivan Semen.

Tržne cene

v Ljubljani 4. julija t. l.

Pšenica 7 gl. 10 kr.; — rež 4 gl. 50 kr.; —
ječmen — gld. — kr.; — oves 3 gl. 40 kr.; — ajda
4 gl. 90 kr.; — pros 5 gl. — kr.; — koruza 4 gl.
80 kr.; — krompir — gl. — kr.; — fižol 7 gl. 20 kr.
— masla funt — gl. 52 kr.; — mast — gl. 42 kr.;
— špeh frišen — gl. 44 kr.; — špeh poven — gl.
42 kr.; — jajce po 1 1/2 kr.; — mleka bokal 10 kr.;
govedine funt 30 kr.; — teletine funt 25 kr.; —
svinjsko meso, funt 36 kr.; — sena cent 1 gld. 10
kr.; — slame cent — gl. 75 kr.; — drva trda 6 gld.
20 kr.; — mehka 4 gl. 70 kr.

Pollak-ova
na novo odprta
27 krajc.

Univerzalna dvorana za blago
Dunaj,
Mariahilferstrasse 1.

Tam se pod najstrogejšo garancijo za najboljšo
in pravo blago en gros et en detail oddaja:

Blago iz ovčje volne,

najfinejše in najmoderneje v vseh barvah, gladko,
progasto ali škotko, in sicer: **luster, barège,**
grenadin, gaziers, rips, mozambique, jaco-
nats, kosmanoski pereal, batist, brillantine
enobarven ali muštran (prava barva garantirana),
creton (turšk za spalne suknje), rumbarško, holand-
sko ali nepripravljeno sileško platno, cicasti ali
čipkasti zastori, atlas-gradl, posteljna priprava, plat-
neno-damastaste brisale in serviete, gradl za žim-
nice in sofe, chiffon 1/2, in 1/4, širok, nanking, židane
zavratnice, nogovice, žakeljčki za noge, rokovice,
platnene in batistaste rute in še veliko tisoč drugih
predmetov. (158—5)

Vse le po 27 krajc.

vatel, kos ali par.

Pošiljatve po povzetnici urno in vestno. — Zapiski
o muštrih in blagu gratis in franko.

„Cornelia“

Wiener illustrierte Moden- & Damenzeitung.

Alle 14 Tage 1 Nummer mit Mode- und Handarbeiten, nebst
1 grossen Schnittmusterbogen und reichhaltigem Feuilleton.

Preis vierteljährlich mit freier Postzusendung nur fl. 1.20
öst. Währ.

Für die kommende Saison bringt die „Cornelia“ nach den
neuesten und geschmackvollsten Wiener und Pariser Modellen die
reizendsten Toiletten für die Reise, Sommerbälle, Promenade und
für den ländlichen Aufenthalt, ferner Handarbeiten jeder Art.

Der elegante Stil, welcher unser Blatt so schnell bei der
Weltläute wie bei der bescheidenen Hausfrau zum Liebling machte,
wird auch fernerhin unsere Richtschnur sein; durch tüchtige Pariser
und Wiener Mitarbeiterinnen in eigenen Künstlerateliers ist es uns
ermöglicht das Elegante und Praktische zu einem harmonischen
Ganzen zu vereinen.

Eine reiche Fülle der mannigfaltigsten Modelle, welche uns
von den ersten Häusern des Continents zur Verfügung gestellt wurden,
werden der Reihe nach sich in den kommenden Nummern entfalten.

Abonnements werden per Postanweisung entgegengenommen

vom

„Cornelia-Verlag“

(171—2)

Wien VI. Magdalenenstrasse 23.

Tuji.

3. julija:

Evropa: Urbanec, višji inženier iz Gradca.

Pri Slonu: Schlangenkauz z gospo iz Beljaka. — Konrath, König F.,
potnika iz Dunaja. — Jaklič iz Pešte. — Schoten, Bauer, trgovec iz Maters-
dorfa. — Gospa Raspet, doktorjeva žena iz Postojne.

Pri Maliči: Keglevič iz Trsta. — Robitsch, Hantsch, Zimer, dr. pl.
Franzenschuld uradnik iz Dunaja. — gdč. Urbančič z Gorenjskega. — Pfeffel
iz Galenberg. — Breitschwerdt, potnik iz Ludvigsburga. — Loser iz Prage.
— dr. Zarele iz Lise.

Pri Zamorci: Schambach iz Gradca. — Anger z Dunaja. — Reden-
bacher iz Lise.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.